

Constructia subiectului unei drame studiate Act venetian - Camil Petrescu

Teatrul romanesc cunoaste, In perioada interbelica, o diversificare a formulelor dramatice, unul dintre numele cele mai importante fiind Camil Petrescu. Inainte de a deveni romancier, autorul creeaza drama de idei prin opere precum Act venetian, Jocul ielelor sau Suflete tari, modernizand conventiile genului prin eroi cu viata interioara zbuciumata, prin mutarea accentului de pe miscarea scenica si de pe crearea unui subiect dramatic, bogat In rasturnari de situatie, pe evidentierea miscarilor launtrice ale celor prezenti pe scena.

In Act venetian, tema o constituie conditia intelectualului aflat In cautarea absolutului In dragoste, iar ceea ce trebuie remarcat este mutarea accentului de pe social (satitizarea/oglundirea moravurilor) pe interioritatea personajelor, semn al modernizarii teatrului.

In primul rand, subiectul dramatic se desfasoara pe parcursul a trei acte, pe fundalul a doua tablouri, primul si al treilea In castelul renesantist al lui Pietro Gralla, al doilea In chioscul de pe mare, unde se Intalnesc Alta si Cellino. Desi intriga nu cunoaste aceeasi concentrare de fapte si miscarea scenica nu se deruleaza In ritmul dinamic al teatrului clasic, alaturi de text Camil Petrescu mizeaza si pe alte limbaje scenice precum gestică, mimica personajelor, elementele de comunicare paraverbala (intonatia, timbrul vocii). Mai importante decat rasturnarile de situatie sunt confruntarile de mentalitati dintre personaje, revelatiile din constiinta acestora.

In al doilea rand, In scena evenimentele evolueaza cronologic, dar exista secvente narative ce reconstruiesc trecutul personajelor. Unele au rol de mise en abime, cum este secventa In care Nicola relateaza cum si-a ucis sotia adulterina cu 17 lovituri de cutit, ceea ce anticipa evolutia relatiei Alta-Pietro; altele lamuresc relatiile dintre cei trei componentii ai triumphiului erotic, asa cum sunt cele din Actul al II-lea, In care aflam despre iubirea dintre Alta si Cellino.

Momentele subiectului evidentiaza o constructie gradata a actiunii. In expozitiune este ales ca tablou de fundal palatul lui Pietro Gralla, conducatorul flotei venetiene, ajuns In aceasta pozitie dupa ce a trecut prin experienta de corsar sau cavaler al Ordinului de la Malta; alaturi de el se afla Alta, sotia al carei trecut va fi dezvaluit In Actul al II-lea, si Nicola, mana dreapta a lui Gralla. Cum a doua zi urma sa aiba loc o lupta decisiva pentru soarta Venetiei ca republica, Pietro II asteapta pe Marcello Mariani, singurul conducator de fregata care nu i se prezentase la ordin. Aparitia lui Cellino reprezinta astfel intriga piesei, iar desfasurarea actiunii Incepe odata cu dialogul dintre cei doi, initial pe marginea pregatirilor de lupta si a constiintei de cetatean, apoi pe tema iubirii. In Actul al II-lea, In timp ce Pietro merge pe mare, Alta si Cellino se Intalnesc Intr-un turn si rememoreaza trecutul, dar discutia lor este Intrerupta de revenirea lui Gralla, Inlocuit din functie de Elmo. Punctul culminant este momentul In care Alta Isi Injunghie sotul, iar deznodamantul se regaseste In Actul al III-lea: dispretiuta de ambii barbati, Alta ramane langa Pietro doar pentru a-l Ingriji. Intre Gralla si Cellino se leaga o prietenie ce are la baza nevoia fiecaruia de a-si asimila valorile celuilalt.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

În plus, indicii spatio-temporali vizează crearea unui cronotop, Venetia degradată de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în ultimii ani de dinaintea caderii ei ca republică. Centrul artelor de odinioară a devenit aici un loc al lipsei de scrupule, al moravurilor reprobabile, al superficialității: preocuparea pentru vestimentație și pentru cosmetizare (este moda perucilor și a tenurilor pudrate), legea plăcerii, teroarea Inchiziției, demagogia celor ce pretind că le pasă de soarta republicii, moda sigisbeiului care însoțește doamnele din înalta societate la evenimentele sociale sunt numai câteva aspecte ce recompun atmosfera epocii. Titlul punctează scena acțiunilor, autorul preferând un astfel de fundal pentru a accentua antiteza dintre spiritul incapabil de compromisuri al protagonistului și imoralitatea societății în care trăiește.

Afirmatia teoreticianului Adrian Marino evidențiază, la nivelul construcției subiectului dramatic, rolul important pe care îl are conflictul, confruntarea dintre două personaje care au sisteme diferite de valori, viziuni opuse asupra realității. Astfel, conflictul dramatic principal are ca sursă confruntarea lui Pietro, protagonistul, cu Cellino, antagonist. Confruntarea nu are resorturi sociale, ci pune față în față două sisteme axiologice (de valori) complet opuse. Dialogul se poartă pe marginea a două realități: cea politică, strategică, militară, pe de o parte, și cea erotică, pe de altă parte. Pietro apare ca un ambițios luptător pentru onoarea Venetiei, ajuns conducător al flotei prin propriile merite, spirit patriotic preocupat de soarta republicii. La polul opus, Cellino nu-și cunoaște fregata, nu a participat la nicio luptă și nu a călătorit pe mare decât ca pasager (dar își recompensează periodic capitania), dovedind lipsa de conștiință de cetățean, superficialitate și iresponsabilitate.

Un alt conflict al dramei este cel dintre Alta și Gralla, dintre profunzimea sentimentelor barbatului și cochetăria și superficialitatea Altei. Pe de altă parte, în sufletul femeii se dă o luptă inegală între orgoliul de a înțelege alegerea lui Cellino din trecut și datoria și respectul impuse de cel care i-a redat demnitatea prin căsătorie.

Conflictul interior al lui Pietro Gralla evidențiază spiritul hipersensibil, hiperanalitic și problematizant al personajului care are revelația caracterului utopic, idealist al propriului sistem de valori. "Nu tu m-ai înșelat, eu m-am înșelat" este fraza ce sintetizează principala schimbare a capitanului. El înțelege că realitatea infirmă concepția lui absolutistă. Dintr-un intelectual inadaptat social, Gralla va deveni un individ care găsește în interior resursele pentru a-și depăși criza, în așa fel încât deși este învins prin trădarea Altei, rămâne un învingător prin puterea de regenerare; aceasta îl diferențiază de eroii din alte piese camilpetresciene, care preferă sinuciderea în momentul anulării idealurilor (Gelu Ruscanu din Jocul ielelor).

Nu în ultimul rând, conflictul individualizează personajele dramei. Raportul protagonist-antagonist dintre cei doi se evidențiază mai ales în scenele IV-VI din primul act, în dialogul declansat de sosirea marchizei de Caratesta, cumnata dogelui, al cărei sigisbei este Cellino. Personajele au viziuni contrastante nu numai asupra condiției de strateg, ci și asupra iubirii, căci căutătorului de absolut în dragoste care este Pietro i se opune aventurierul Cellino. Pentru acesta din urmă, efemeritatea aventurii și numărul cât mai mare de cuceriri, implicând aspectul carnal al iubirii, reprezintă un modus vivendi, în timp ce Gralla are o concepție exclusivistă asupra dragostei

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

("dragosea e preferinta exclusiva sau nu mai e nimic"), preferand o relatie durabila, profunda ("daca n-ai vazut o femeie care iubeste, atunci n-ai vazut niciodata o femeie frumoasa"), intelectualizata si esentializata ("O femeie nu e numai trupul ei, fiindca orice femeie are o frumusetate nemarginita..."), caci femeia este considerata o monada (concept preluat din filozofia lui Leibnitz care desemneaza "punctul care reflecta in el toata existenta universului", asemeni unei "picaturi de roua in care se rasfrange tot ce exista" sau unei "frunze de stejar in care e toata padurea").

Exista o viziune unitara asupra iubirii concepute ca un absolut la protagonistii operelor lui Camil Petrescu, Intrucat fraze similare cu cele ale lui Grilla regasim si in romanul Ultima noapte de dragoste, Intaia noapte de razboi: "Acei ce se iubesc au drept de viata si de moarte unul asupra celuilalt" sau "O iubire mare e mai curand un proces de autocunoastere. Trebuie timp si complicitate pentru formarea ei".

In consecinta, Act venetian ramane una dintre cele mai convingatoare realizari dramatice ale lui Camil Petrescu, justificand pozitia de creator al dramei de idei atribuita viitorului prozator.